

KONSPEKT ROZPRAWY DOKTORSKIEJ

Imię i nazwisko: Sylwia Żółkiewska

Tytuł roboczy rozprawy:

Obraz dziś – istota i interpretacja.

Słowa kluczowe:

obraz, media, intermedia, technologia, percepcja, immersja, świat hybrydowy, kognitywistyka, epistemologia, estetyka

Streszczenie

Wytwór, jakim jest **obraz**, istnieje w naszej kulturze od czasów prehistorycznych. Jako ludzie posiadliśmy umiejętność widzenia i rozumienia dwuwymiarowych informacji, zapisanych w formie punktów, linii i płaszczyzn, zarówno składających się na realistyczne wizerunki jak i umowne, abstrakcyjne formy i znaki.

W swojej pracy doktorskiej planuję poddać rozważaniom **pojęcie obrazu**, zastanowić się, czym on w swej istocie jest, również w kontekście rozwoju nowych technologii. Jakie są jego atrybuty? Jakie funkcje? Jak definiować go dziś, w hybrydowej rzeczywistości?

W części teoretycznej planuję odpowiedzieć na główne pytanie, jakie sobie stawiam, czyli **czym jest obraz dziś**, posiłkując się metodologiami, teoriami i pojęciami z zakresu historii sztuki, filozofii, kognitywistyki i teorii nowych mediów.

Punktem wyjścia będzie przeanalizowanie pojawiającej się na przestrzeni wieków **definicji obrazu** i próba utworzenia **metadefinicji**, najtrafniej oddającej **istotę obrazu**. By osiągnąć ten cel planuję m.in. wykorzystać metody i narzędzia z zakresu automatycznej analizy tekstów.

W części artystycznej planuję zwizualizować wyniki teoretycznych poszukiwań i stworzyć **intermedialną instalację**, oddającą **istotę obrazu** w mojej, autorskiej interpretacji.

Cel pracy

Celem jaki sobie stawiam w tej pracy jest próba zdefiniowania, odkrycia na nowo istoty, esencji współczesnego obrazu, a następnie wykorzystanie przeprowadzonych badań i analiz jako inspiracji do stworzenia **intermedialnej instalacji** na temat obraz, jego atrybutów, potencjale oddziaływania i granicach we współczesnym, hybrydowym świecie.

Motywy podjęcia problematyki

W swojej działalności zawodowej i artystycznej interesuje mnie wzajemne przenikanie się sztuki i technologii oraz efekty tej interferencji. W działaniach artystycznych od lat eksperymentuję z

różnymi mediami i technologiami: animacją, fotografią, grafiką cyfrową, filmem, wirtualną i rozszerzoną rzeczywistością, aplikacjami mobilnymi i webowymi czy z malarstwem, do którego inspiracje czerpię głównie ze świata cyfrowego.

Centralnym punktem wszystkich tych poszukiwań i eksperymentów jest sam obraz, dlatego też w swojej pracy doktorskiej chciałabym zwrócić się ku istocie obrazu i zastanowić się, co ta dwuwymiarowa, umowna przestrzeń oznacza dziś, gdy coraz nowsze technologie nieustannie zmieniają jej granice.

Harmonogram

2019

W pierwszej części pracy nad doktoratem zajmę się opracowywaniem bazy najważniejszych tekstów z dziedziny filozofii i historii sztuki, dotyczących obrazu. Przetestuję dostępne narzędzi do automatycznej analizy tekstów i wybiorę to, które pomoże w stworzeniu metadefinicji obrazu.

2020

Na podstawie uzyskanej metadefinicji, posiłkując się metodologiami, teoriami i pojęciami z zakresu historii sztuki, filozofii, kognitywistyki i teorii nowych mediów planuję rozpocząć prace nad częścią teoretyczną rozprawy doktorskiej, której celem będzie odpowiedź na postawione pytania: czym jest obraz dziś.

Równolegle planuję rozpocząć opracowywanie koncepcji intermedialnej instalacji, która będzie stanowiła autorską interpretację części teoretycznej.

2021

W pierwszym półroczu 2021 roku planuję kontynuować i zakończyć prace nad częścią teoretyczną i artystyczną.

Bibliografia

1. Belting H., *Obraz i kult. Historia Obrazu przed epoką sztuki*, wyd. słowo/obraz terytoria, Gdańsk 2012
2. Belting H., *Antropologia obrazu. Szkice do nauki o obrazie*, wyd. Universitas, Kraków 2012
3. Berger J., *Sposoby widzenia*, wyd. Aletheia, Warszawa 2008
4. Brożek B., *Granice interpretacji*, Copernicus Center Press, wyd. II, Kraków 2016
5. Brożek B., *Myślenie. Podręcznik użytkownika*, Copernicus Center Press, wyd. II, Kraków 2018
6. Dennett C. D., *Słodkie sny. Filozoficzne przeszkody na drodze do nauki świadomości*, Prószyński i ska., Warszawa 2007
7. Dennett C. D., *Świadomość*, Copernicus Center Press, wyd. II, Kraków 2016
8. Dennett C. D., *Od bakterii do Bacha. O ewolucji umyśłów*, Copernicus Center Press, Kraków 2016

9. Derrida J., *Prawda w malarstwie, wyd. słowo/obraz terytoria*, Gdańsk 2003
10. Derrida J. *Pismo i różnica*, tłum K. Kosiński, wyd. KR, 2004
11. Feedberg D. *Potęga wizerunków. Studia z historii i teorii oddziaływania*, tłum. E. Klekot, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2005
12. Gwóźdź A. [red.], *Widzieć, myśleć, być. Technologie mediów*, wyd. Universitas, Kraków 2001
13. Hockney D., Gayford M., *Historia obrazów*, Rebis, wyd. II, Poznań 2017
14. Jenkins H., *Kultura konwergencji. Zderzenie starych i nowych mediów*, tłum. M. Bernatowicz, M. Filiciak, Wydawnictwa Akademickie i Profesjonalne, Warszawa 2007
15. Kandinsky V. *Punkt i linia, a płaszczyzna. Przyczynek do analizy elementów malarskich*, wyd. Oficyna 2019
16. Kant I., *Krytyka władzy sądenia*, wyd. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2004
17. Kant I., *Krytyka praktycznego rozumu*, wyd. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2019
18. Kant I., *Krytyka czystego rozumu*, Wydawnictwo Antyk, Warszawa 2001
19. Kluszczyński R.W., *Film - wideo - multimedia. Sztuka ruchomego obrazu w erze elektronicznej*.
20. Livingstone M, *Vision and art: the biology of seeing*, HNA, Nowy Jork, 2002
21. Manovich L., *Język nowych mediów*, wyd. Akademickie i profesjonalne, 2006
22. Manovich L., *Instagram and contemporary image*, 2015 (self published)
23. Mitchell W.J.T, *Czego chcą obrazy*, wyd. Narodowe Centrum Kultury, Warszawa 2013
24. Mitchell W.J.T., *Iconology. Image, Text, Ideology*, University of Chicago Press 1987
25. Migasiński J., Prokopski M. [red.], *Główne problemy współczesnej fenomenologii*, wyd. Uniwersytet Warszawski, 2017
26. McLuhan M, *Zrozumieć media. Przedłużenia człowieka*, Wydawnictwa Naukowo--Techniczne, Warszawa 2004
27. Platon, *Państwo*, księga VII, *Wydawnictwo Antyk, Warszawa 2003*
28. Popczyk M. [red.], *Przestrzeń sztuki: obrazy - słowa - komentarze*, Wydawnictwo Akademii Sztuk Pięknych w Katowicach, Katowice 2005
29. Veltman K.H., *Understanding New Media. Augmented Knowledge and Culture*, University of Calgary Press, Calgary 2006
30. Wiesing L., *Sztuczna obecność. Studia z filozofii obrazu*, Oficyna Naukowa, Kraków 2012
31. Wiesing L., *Widzialność obrazu. Historia i perspektywy estetyki formalnej*, Oficyna Naukowa, Kraków 2008
32. Zawojski P., [red.], *Klasyczne dzieła sztuki nowych mediów*, wyd. Instytucje Kultury Katowice - Miasto Ogrodów, Katowice 2015

